

Lapkričio 23-ioji – Lietuvos kariuomenės diena

„Lietuvos karžygio“ apdovanojimai

Lapkričio 21 d., Kariuomenės dienos proga, Vilniuje buvo surengta Lietuvos kariuomenės apdovanojimų „Lietuvos karžygys“ ceremonija. Iškilmingame renginyje Vilniaus karininkų ramovėje pagerbti ir apdovanoti kariai ir civiliai, savo kilniais poelgiais ir pasiaukojančia tarnyba garsinę Tėvynę ir kariuomenę, rodę tarnystės visuomenei pavyzdį.

Pasak Lietuvos kariuomenės vado gen. ltn. Arvydo Pocius, įteikiant šią statulėlę dėkojama tam, kuris savo gyvenimu ar ypatingu poelgiu demonstruoja išskirtinę dvasią – karžygio dvasią. Apdovanojimas nėra skirtas gerai atliktoms užduotims ar profesionaliai vykdomoms pareigoms įvertinti, bet yra skirtas pagerbti žmonėms, išsiskiriantiems savo dvasinėmis ir moralinėmis nuostatomis ir savybėmis.

– Karžygio statulėlei pristatyti ne tik kariai, bet ir civiliai. Lietuvos kariuomenė – tai visuomenės dalis. Šiandien, kaip ir kasmet, pagerbiame žmones, kurie mus palaiko, auklėja būsimuosius karius, padeda jiems pasirinkti kario kelią ir visada

būna šalia, – sakė kariuomenės vadas.

„Lietuvos karžygio“ vardą šiemet pelnė buvusi medikė, aktyvi birutietė, ligonių ir vargstančių globėja Gražina Palionienė, už ilgametę pagalbą vargstantiems ir ligonių globą. Pagrindinį apdovanojimą – Lietuvos karžygio statulėlę G. Palionienei įteikė kariuomenės vadas gen. ltn. A. Pocius.

„Lietuvos karžygio“ apdovanojimus taip pat pelnė dar keturi kilnūs ir garbingi poelgiai bei juose dalyvavę žmonės.

Apdovanojimas „Už išskirtinę dvasios stiprybę po sūnaus sužeidimo“ skirtas tarptautinėje operacijoje sužeisto kario savanorio Lino tėvams Drąsučiui ir Liudmilai Mackevičiams (Apie tai skaitykite 5 psl.).

„Už nesavanaudiškumą ir pagalbą nelaimėje“ apdovanoti Dainavos rinktinės 109-os kuopos kariai, tapę pavyzdžiu visiems savanoriams ir visuomenei.

Kaip sakoma: draugą ne-Pradžia. Tęsinys 13 psl.

laimėje pažinsi... Vienas įvykis kuopos karius savanorius subūrė tarsi į vieną kumštį. 2012 m. gruodžio 19 d. 109-os kuopos kario savanorio eilinio Valiaus Puotelio namuose įvyko nelaimė. Kilus gaisrui, sudegė namai ir visas užgyventas turtas. Gaisro liepsnose žuvo kario savanorio brolis. Išplatinus spaudos pranešimą apie nelaimę buvo pradėtos rinkti lėšos iš įvairių Lietuvos kariuomenės dalinių. 109-os kuopos vado kpt. Kęstučio Valentos

Jungtinio štabo viršininkas brg. gen. Vilmantas Tamošaitis įteikia apdovanojimą Mackevičių šeimai. **Alfredo Pliadžio** nuotrauka

Estijoje pasirašytas Baltijos valstybių savanorių memorandumas

Srž. mjr. Darius MASIULIS

KASP vyriausiasis puskarininkis

Lapkričio 8-10 dienomis KASP vadas plk. Romualdas Moldaris ir pajėgų vyriausiasis puskarininkis srž. mjr. Darius Masiulis lankėsi Estijoje, Narvoje, kur dalyvavo Estijos „Kaitselfo“ 95-ųjų įkūrimo metinių renginiuose. Šia proga Estijos savanoriai organizavo tarptautinę konferenciją, kurios metu buvo kalbama apie „Kaitselfo“ vertybes, atkreiptas dėmesys į tai, kad siekiant pritraukti kuo daugiau jaunimo į savanorių pajėgas reikia atnaujinti nusistovėjusias tradicijas, kad jos būtų labiau priimtinos šių dienų jaunimo kartai, bei atsižvelgiant į tai, kad palyginti neseniai buvo atkurta Baltijos šalių nepriklausomybė, būtina kurti naujas tradicijas, kurias toliau puoselėtų dabartinė karta.

Kita konferencijos dalis buvo skirta aptarti saugumo pasaulyje tendencijoms apžvelgti. Kalbėta apie NATO vaidmenį po 2014 metų, kada baigsis ISAF operacija ir ar NATO šalys turės santykinę pauzę tarptautinių operacijų lygmenyje. Diskutuota, ar tai leis nauji saugumo iššūkiai, kuriuos spartina globalizacija, socialiniai neramumai, naujos technologijos įgalinančios atskirus individus negatyviai veiklai, klimato kaita, maisto atsargų mažėjimas, klystančios ir stagnacijos apimtos šalys bei besikeičiantys ekonomikos gravitacijos centrai.

NATO atstovai kalbėjo, jog aljansas tikisi, kad lėšos, kurios buvo skiriamos operacinėms pajėgoms Afganistane išlaikyti, po ISAF misijos šalių bus investuojamos į tolimesnių gynybinių pajėgumų vystymą. Kalbėta ir apie tai, kad labai svarbu, jog

NATO ir ateityje išlaikytų efektyvius savo karinio vadovavimo elementus, tam kad turėti 24 valandų 7 dienų per savaitę atsako ir greito reagavimo svetus. Diskutuoja apie kaimyninių šalių vaidmenis ir tai, kad labai svarbu Šiaurės Europos ir Baltijos valstybėms sutelkti savo resursus bendriems gynybiniam

poreikiams užtikrinti, nes šis regionas gali būti matomas kaip vienas operacinis rajonas. Paskutinėje konferencijos dalyje kalbėta apie savanoriškų pajėgų vaidmenį XXI amžiaus saugumo aplinkoje. Visi pasisakė pažymėjo, jog savanoriškos pajėgos padeda išlaikyti visuomenės pasitikėjimą kariuomene ir užtikrina saugumo pojūtį vietos bendruomenėse. Būtina ir toliau aktyviai remti tokias pajėgas, plėtoti jų veiklą, nes jos leidžia kariuomenei neatitolti nuo visuomenės bei demonstruoja tautos norą apginti savo valstybę krizės metu.

Vizito metu KASP vadas plk. R. Moldaris, kartu su Estijos „Kaitselfo“ vadu brg. gen. Meliu Kiliu ir Latvijos zemsargių vado pareigas l. e. plk. Imantu Ziediniu pasirašė trijų Baltijos valstybių savanoriškų pajėgų ketinimų memorandumą, pagal kurį susitarė paeiliui, kiekvienais metais, pradedant 2015 metais, organizuoti bendras pratybas, kuriose kartu dalyvautų savanoriškų pajėgų vienetai, užtikrinti ir plėsti regiono savanoriškų pajėgų ilgalaikį bendradarbiavimą.

Tai, anot KASP vado plk. R. Moldario,

Trijų Baltijos šalių savanorių pajėgų vadai: plk. Imantas Ziedinis, plk. Romualdas Moldaris ir brg. gen. Melis Kilis

svarbus žingsnis siekiant treniruoti ir išlaikyti savanoriškas pajėgas gebančias veikti kartu su artimiausiais sąjungininkais, taip pat pasidalinti teritorinės gynybos ypatumais bei kartu stiprinti Baltijos regiono partnerystę.

Be to, KASP vadas susitiko su Gruzijos ir Danijos savanoriškų pajėgų atstovais, kurie taipogi dalyvavo Estijos „Kaitselfo“ 95-ose įkūrimo metinėse. Danijos atstovai pažymėjo, kad jie pageidauja tęsti jų savanoriškų pajėgų bendradarbiavimą su analogiškais pajėgomis Lietuvoje ir atsižvelgiant į tai, KASP vadas pakvietė Danijos savanorių vadą kitais metais apsilankyti Lietuvoje. Gruzijos nacionalinės gvardijos atstovai pakvietė KASP vadą apsilankyti Gruzijoje ir taipogi pradėti bendradarbiavimą savanoriškų pajėgų lygmenyje.

Paskutinę vizito dieną KASP vadas ir KASP vyriausiasis puskarininkis dalyvavo Estijos „Kaitselfo“ organizuotame renginyje visuomenei, kuris vyko Narvos pilyje.

Pasitarimas Tauragėje

Vilma KOJELIENĖ

Žemaičių rinktinė

Lapkričio 5 d. Tauragės verslo ir turizmo informavimo centro konferencijų salėje Tauragės miesto pilyje, vyko rinktinės kovinio rengimo rezultatų aptarimas. Tą pačią dieną rinktinės vadas mjr. Gintaras Jaloveckas susitikime su Tauragės rajono meru Pranu Petrošiumi aptarė tarpusavio bendradarbiavimo galimybes.

Aptarime pranešimą „Vadovavimas ir lyderystė“ skaitė Klaipėdos ir Tauragės įgulų psichologas kpt. Darius Kliminskas. Tauragės 307 pėstininkų kuopos vadas kpt. Laimonas Jurkšaitis karininkams papasakojo apie mūšio mieste taktiką ir manevrą, vadovaujantis Berlyno mūšio patirtimi.

Po pasitarimo dalyviai aplankė Tauragės krašto muziejų, kur susipažino su Tauragės krašto istorija, apžiūrėjo seniausią Lietuvoje gamtinę eksponatą –

suakmenėjusio medžio fragmentą, kurio amžius 20 milijonų metų.

Kovinio rengimo pasitarimai rinktinėje rengiami kiekvieną mėnesį vis kitame rinktinės pėstininkų kuopos atsakomybės rajone. Jų metu siekiama ne tik susipažinti su rajone esančia situacija, krašto istorija, bet ir užmegzti santykius su savivaldybių bei kitų civilinės valdžios institucijų atstovais, aptarti bendrus renginius ir projektų organizavimo galimybes.

Išrinktas geriausias Prisikėlimo rinktinės žvalgas

Neringa SAFONVIENĖ

Prisikėlimo rinktinė

Spalio 27 dieną Prisikėlimo rinktinės štabe buvo minima žvalgų diena. Žvalgai įveikindami jiems parengtas rungtis demonstravo savo individualius įgūdžius, taip pat buvo išrinktas geriausias metų žvalgas ir žvalgas rezultatyviausiai įveikęs rungtis.

Žvalgų dienos minėjimą organizavo rinktinės štabo S2 skyrius ir štabo ir aptarnavimo kuopos žvalgų būrys. Susirinko 17 štabo ir aptarnavimo kuopos žvalgų būrio karių savanorių, kurie demonstravo individualius įgūdžius, įveikindami jiems parengtas rungtis. Žvalgų diena prasidėjo nuo rinktinės štabo S2 skyriaus viršininko kpt. Kęstučio Šlepiko ir žvalgų būrio vado ltn. Vytauto Višniausko sveikinimo kalbų. Pristačius rungtis, varžybos prasidėjo nuo karių pastabumo, bei žinių patikrinimo atpažįstant kovos techniką. Sekanti rungtis – „apraišos“, kariai turėjo virve save aprišti taip, kad jie lengvai galėtų persikelti virvių trasa, taip pat rankų pirštų miklumą demonstravo rišdami keturis skirtingus mazgus. Rungtyje „atminties

testas“ išdėliotus daiktus turėjo per 15 sekundžių apžiūrėti ir kuo tiksliau juos apibūdinti, taip pat turėjo įvardinti jiems rodomus negarsinius valdymo signalus. Kita rungtis – „ginklų surinkimas“, – surinkti ir išardyti tris skirtingus ginklus, pareikalavo ne tik budrumo, bet ir kuo geresnio laiko rezultato. Paskutinėje rungtyje kariai taiklumo įgūdžius demonstravo mėtydami granatas į lankus.

Žvalgams įveikus rungtis, renginys tęsėsi rinktinės štabo klasėje, kur buvo paskelbtas rinktinės metų žvalgas – juo tapo gr. Gintautas Liutkus, o nepalenkiamas rungtyse buvo vyr. eil. Ovidijus Ošurkovas. Taip pat įteiktos KASP vado padėkos, kariams savanoriams: srž. Egidijui Krivickui, gr. Gintautui Liutkui ir vyr. eil. Ovidijui Ošurkovui, už aktyvų dalyvavimą ir gerus rezultatus tarptautinėse žvalgybos patrulio varžybose Latvijoje. O rinktinės štabo ir aptarnavimo kuopos žvalgų būrio vadui ltn. Vytautui Višniauskui

Št. srž. Valdemaras Buivydas (kairėje) – patyręs specialistas

įteikta KASP vado padėka už profesionalumą, iniciatyvą, svarų asmeninį indėlį planuojant ir pravedant pratybas „Žvalgo spyris 2013“.

Prisikėlimo rinktinės štabo ir aptarnavimo kuopos žvalgų būrio kariai savanoriai ne tik aktyviai dalyvauja agitaciniuose ir miesto renginiuose; jie rodo pavyzdį kietiems kariams, aktyviai dalyvaudami kovinio rengimo pratybose, įvairiuose varžybose. O jų bendro komandinio darbo pasiekti aukšti rezultatai skatina kitus karius tobulėti, siekti įvertinimo tiek individualiai, tiek komandinėje sudėtyje.

Klaipėdiškių vertinamosios pratybos

Vilma KOJELIENĖ

Žemaičių rinktinė

Spalio 19 d. Sakalinės ir Viešvilės miškuose (Tauragės r.) vyko Žemaičių rinktinės pėstininkų kuopų būrio lygmens vertinamosios lauko pratybos. Jose dalyvavo Plungės, Skuodo, Kretingos, Tauragės ir Šilalės pėstininkų kuopų kariai savanoriai. Pratybų tikslas – įvertinti būrių pasirengimą vykdyti suplanuotą pasalą.

Buvo suformuoti 5 karių savanorių būriai – iš kiekvienos kuopos po būrį. Būrių vadai, gavę kovinį įsakymą, turėjo suplanuoti žygį į nurodytą atsakomybės rajoną ir užimti jame patrulio bazę, atlikti būsimo pasalos vietos išžvalgymą, suplanuoti pasalą bei atlikti operacijos treniruotę.

Kariai savanoriai, vykdydami užduotis, turėjo progą pademonstruoti savo individualius įgūdžius užsimaskuojant, įveikiant įvairias kliūtis, apieškant nukautą karį ir vykdamat pareigas stebėjimo poste.

Šiose pratybose kariai pademonstravo įgytus įgūdžius atlikti pasalą būrio sudėtyje.

Vrš. Leono Mileikio ir vyr. srž. Dainiaus Gimbuto nuotraukos

Būrių veiksmus apsunkino ribotas laikas, skirtas pasirengimui užduotims bei jų vykdymui. Nepaisant to, kiekvienas būrys įvykdė užduotį, o visų lygių vadai asmeniškai (bei remiant vertintojams) pamatė tobulintinas vietas planuojant, ruošiantis bei vykdamat pasalą. „Pasigedau motyvacijos kai kurių karių veiksmuose, kas yra labai negerai, ypač vertinamųjų pratybų metu, kai vertinami vieneto metų pasiekti rezultatai. Tikiuosi, vykdamat kitų metų kovinį rengimą, dauguma trūkumų bus pašalinti ir kuopos pasieks dar ge-

resnių rezultatų, vykdamat visas numatytas užduotis. Visiems rinktinės kariams linkiu rodyti kuo didesnę ryžtą bei dėti maksimalias pastangas, vykdamat užduotis pratybų metu“, – kalbėjo pratybas stebėjęs rinktinės vadas mjr. Gintaras Jaloveckas.

Būrius vertino Prisikėlimo rinktinės kariai. Pratybose dalyvavo daugiau nei pusantro šimto karių savanorių. Šiomis vertinamosiomis pratybomis rinktinė užbaigė savo 2013 metų kovinio rengimo ciklą.

Grįžta vyrai...

Ats. mjr. Albertas DAUGIRDAS

LKKSS Vilniaus apskrities skyriaus valdybos pirmininkas

Grįžta vyrai... taip, kaip jie grįždavo į lietuviškus pulkus Napoleono armijoje, tikėdamiesi iškovoti valstybės nepriklausomybę nuo carinės Rusijos. Grįžta taip, kaip vyrai, paklause agitatorių aikštėse, grįždavo į mišką po atsisveikinimo su šeima 1831 m. ar 1863 m. sukilimų metu. Grįžta kaip vyrai, kurie baigiantis Pirmajam pasauliniam karui skubėjo iš lietuviškų kaimų ir vienkiamų kurti savo valstybės ginkluotųjų pajėgų, o jau po Nepriklausomybės kovų susibūrė į Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungą (LKKSS), kad padėtų valstybei atsispirti prieš komunistinio valdymo grėsmę.

Dar ne kartą vyrai grįždavo į aktyvią veiklą, kai tik pajusdavo pavojų valstybei ar pamatinėms vertybėms...

Visai neseniai buvo galima išgirsti, kad Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga yra mirštanti organizacija – tiek fiziškai, tiek dėl besitraukiančių iš organizacijos gretų narių. Iki maždaug 2011 m. ši prognozė atrodė labai tikroviška, tačiau... ėmė grįžti vyrai. Bent jau į Vilniaus apskrities skyrių. Per tris metus pagausėjome 37 nariais, vidutiniškai 12 žmonių per metus. Nieko stulbinamo, tačiau stabilus naujų narių įsiliejimas, o ypač jau buvusių narių

grįžimas negali nedžiuginti. Ima ryškėti ir nauja tendencija – į organizaciją ateina žmonės, kurie, negalėdami tapti tikraisiais nariais dėl griežtų kriterijų, nori tapti nariais-rėmėjais.

Tad dėl kokių priežasčių grįžta vyrai į vieną seniausių visuomeninių organizacijų Lietuvoje, į gausiausią – jau 240 narių turintį – skyrių?

Viena paprasčiausių – ginklo brolių dvasia. 1918 m. vyrai savanoriškai rizikavo atėdami į besikuriančią kariuomenę ir iš karto stodami ginti savo valstybės. Taip pat buvo elgiamasi ir 1920 m. lenkų gaujoms užpuolus Lietuvą, ir 1941 m. sukilimo, vokiečių ir rusų okupacijų metais. Taip pat įvyko ir 1990 m. kovo – 1991 m. rugpjūčio mėn. laikotarpiu, kai įsiliejimas į atsikuriančias ginkluotąsias pajėgas reišė pasiryžimą paaukoti viską, įskaitant ir gyvybę. Tai reišė ir pasiryžimą išgyventi ne tik vienintelę naktį, tačiau ilgai ir kantriai kurti vieną iš valstybingumo ramsčių – kariuomenę. Šis pasiryžimas įvertinamas Lietuvos kariuomenės kūrėjo savanorio medaliu.

Antra skyriaus stiprėjimo priežastis – tai prieš tris metus prasidėjęs atgimimas. Inicijatyvinė grupė tiesiog be užuolankų iškėlė dilemą – būti organizacijai ar nebūti. Buvo nutarta nuo deklaracijų ir peticijų rašymo įvairioms valstybinėms institucijoms įvairiausiais klausimais ir tik valstybinių švenčių paminėjimo pereiti

prie konkrečių darbų darymo vardan tos Lietuvos. Pirmiausia, pradėta tvarkytis „savo kieme“ – žmonės įtikinti laiku susimokėti nario mokestį arba išeiti iš organizacijos, t.y. apsisvalyta nuo „popierinių“ narių, penkių narių skyriaus valdymo organas – valdyba – savo pareigybines funkcijas priartinio prie karinės sistemos (tai juk karių organizacija), pradėta detaliai informuoti narius ir visuomenę apie vykdomą veiklą. Tuo tikslu buvo atidaryta internetinė svetainė „kariuomeneskurejai.lt“, parašyta kelios dešimtys straipsnių ir informacinių pranešimų, informacija skleista dešimtyse paskaitų visuomenei. Kad nariai vėl pajustų karinės rikiuotės jėgą, nutarta suvienodinti išvaizdą – dėvėti tamsius kostiumus su pirmosiomis KAD juodomis beretėmis. Vis daugiau dėmesio imta skirti ne apdovanojimams, o savo narių socialinėms reikmėms. Tisklinėmis išmokomis iš skyriaus išdo bei bendražygių surinktomis aukomis paremti penki nariai ar jų artimieji. Bendra paramos suma siekia beveik 4500 Lt.

Kitas žingsnis – imta daryti naudingus darbus. Pradėta gaivinti nepriklausomos Lietuvos tradicija, kai visuomenė kariuomenei teikdavo dovanas, įskaitant ginklus. Taigi, LKA ir LŠS buvo padovanoti 10 treniruočių (airsoft) ginklų už daugiau kaip 10 tūkst. Lt., Vilniaus karininkų ramovei padovanotas didžiulis plokščiaekranis

Pradžia. Tęsinys 11 psl.

Savanoriai kūrėjai Pabradėje

Nelaimė nepalaužė

Eil. Vilius DŽIAVEČKA

„Savanorio“ korespondentas

Didžiosios Kovos rinktinės kario savanorio Lino Mackevičiaus tėvai Drąsutis ir Liudmila balandžio 8 dieną rengėsi išvykti į ilgai planuotą poilsinę kelionę Graikijon. Atrodo, ko gi daugiau gali trūkti? Tarsi viskas gyvenime padaryta – ir namas sode pastatytas ir ne vienas medis pasodintas, ir sūnus Linas išaugintas, tėvų pasididžiavimui tarnaujantis Lietuvos vadovaujamos Goro provincijos atkūrimo grupės sudėtyje. Jokios nelaimės nuojautos tuokart nebuvo ir netikėta žinia trenkė kaip perkūnas – Afganistane sunkiai sužeistas jų vienturtis sūnus Linas. Tėvus ramino Jungtinio štabo viršininkas brg. gen. Vilmantas Tamošaitis: „Brangūs tėveliai, laikykitės, medikai ir tarptautinės pajėgos Afganistane daro viską ką gali, kad padėtų jūsų sūniui. Padėtis stabili. Kelionės neatsisakykite. Apie Lino sveikatos būklę jus informuosime kiekvieną dieną, kad ir kur bebūtumėte...“ Tėvai paklausė ir nors visą laiką kamuojami vienintelės minties, kaip ten jų sužeistas sūnus, savo išsvajotos gyvenimo kelionės į Graikiją neatsisakė. Tai buvo tarsi pasiruošimas dideliam rūpesčių maratonui, kuris tėvelių laukė tuomet, kai sūnus po mėnesio gydymo iš Vokietijoje esančios JAV karo ligoninės Ramštaine, buvo parskraidintas į Vilnių. Linas, tuomet atsigaunantis po sunkios galvos traumos, dar nekalbėjo... Žodžiais neįmanoma apsaakyti, ką turi pergyventi tėvai, kai jų sūnus, dar prieš keletą mėnesių buvęs rinktinis karys, grįžta į Lietuvą po sužeidimo prikaustytas prie lovos. Tėvai nuo pat pradžių į jų šeimą ištikusią nelaimę reagavo stoiskai ir ramiai – jiems niekada nekilo mintis kaltinti Lietuvos kariuomenės. Auksines rankas turintis sūnus, įgijęs aukštesnįjį išsilavinimą Vilniaus technikos mokykloje, atslūgus statybų bumui, į Savanorių pajėgas atėjo savo noru, kariuomenėje ieškodamas naujų galimybių. Linas taip pat labai norėjo bei stengėsi pakliūti į provincijos atkūrimo grupės apsaugos kuopą, kur pateko tikrai ne kiekvienas norintis... Karys savanoris viską darė nuosekliai ir sąmoningai, ir niekas negalėjo net įtarti, kad iki misijos pabaigos likus pusantro mėnesio, taip dramatiškai pasisuks likimas. Kad kariai į Afganistaną važiuoja toli gražu ne stovyklauti gerai apsaugotoje stovykloje jau žinome iš ankstesnių karčių

patirčių. Visi, tiek išvykstantys į misiją, tiek išlydintys svarsto pačius juodžiausius scenarijus. Ir neduok, Dieve, kai visa tai pradeda pildytis. Matyt, pranašiška buvo Lino tėvo, Drąsučio, nuojauta, kai grupės palydėtuvių metu Kunigaikščių rūmų kiemyje Šventaragyje jam pasidarė silpna... Tačiau šis rašinys, ne apie silpnumą, o apie tėvelių moralinę ir fizinę stiprybę sunkiu momentu, kada po jų vienintelio sūnus sužeidimo jie išliko stebėtinai tvirti ir kartu su Lietuvos kariuomene dalijosi rūpesčių našta. O jų būta ištis daug – sudėtingas gydymas Raudonojo Kryžiaus ligoninėje Vilniuje, kelios operacijos, vėliau reabilitacija ir, sveikimas, stiprėjimas, labai lėtai, žingsnis po žingsnio. Tada žmogui labiausia reikalinga artimųjų parama – tam tėvai dabar atiduoda visą laiką, jėgas ir lėšas. Vasarą jie su sūnumi praleido Druskininkuose – mėnesį sanatorijoje, dar tris savaites Karių reabilitacijos centre:

– Sūnui šiuo metu labai reikia bendravimo su artimaisiais. Visą laiką dabar atiduodame Linui, – sako Drąsutis Mackevičius, – žmona, visą gyvenimą dirbusi medike, fizioterapeute, dabar pensininkė, iš naujo gilinasi į mediciną – kaip būtų galima padėti sveikstančiam sūnui. Jis jau, vaikšto, kalba, ir pažanga padaryta labai didelė, bet dar daug reikia nuveikti, norint susigrąžinti prarastą sveikatą. Juk medikai pasakė, kiek padarysite per metus po traumos, tą ir turėsime. Linas dažnai kalbasi ir su užsienyje kartu su mama gyvenančia aštuonmete dukrele Viktorija. Tai pakelio jo nuotaiką, o mes apmokome jo tarptautinių pokalbių sąskaitas...

Tėvai stengiasi išnaudoti kiekvieną dieną, kad tik sūnus stiprėtų. Abu jau garbaus amžiaus ir puikiai supranta, kad nieko nėra amžino, iš paskutiniųjų stengiasi tvirtai ant kojų pastatyti vienturtį, po sužeidimo Afganistane atsigaunantį sūnų, kad šis galėtų ne tik savimi pasirūpinti, bet ir jais senatvėje. Niekas net neabejoja, kad kitą pavasarį šiemet buvęs apleistas gražus sodas bus imamas entuziastingai tvarkyti jau visų trijų šeimos narių. Ir, kad staklės, kurios Lino darbams buvo įsigytos dar prieš misiją, bus sumontuotos bei įjungtos...

Nors Lino vietą savanorių kuopoje užims jau kitas karys, jis visada išliks mūsų Lietuvos karių šeimos nariu... Tik parvežus Liną į Lietuvą, sužeistojo kario reikalais KASP vado plk. Romualdo Moldario įpareigoti pradėjo rūpintis KASP štabo ir Didžiosios Kovos rinktinės atstovai. Taip

Linus Mackevičius

jau įprasta, kad kariais misijoje rūpinasi Jungtinis štabas, o Lietuvoje – pajėgos ir dalinys, kuriam karys priklauso.

– Bijojau tik vieno, – sako Lino mama, – kad sūnų parskraidinus į Lietuvą, mums bus pasakyta, kad dabar tai vien mūsų rūpestis... Taip neatsitiko. Ir mūsų šeimos nuomonė apie kariuomenę ir Savanorių pajėgas nepasikeitė. Linas taip pasirinko – tarnauti su drąsiais ir garbingais žmonėmis.

– Nelaimingi atsitikimai, traumos, sužeidimai lydi karių tarnybą ir, deja, to nepavyksta išvengti. Ypač sužeidimų grėsmė padidėja tarptautinėse operacijose. Išgirdęs apie Lino sužeidimą, susimąsčiau kaip jaučiasi ir ką išgyvena sužeistojo kario artimieji. Susitikęs su Lino Mackevičiaus tėvais, supratau, kad visos jų svajonės ir planai buvo tarsi sustabdyti ir tėvų mintys dabar sukasi tik apie sūnaus sveikatos būklę bei jo ateitį. Jie supranta, kad Linas į Afganistaną vyko savo noru ir neišsakė nei vieno priekaišto dėl jo sužeidimo. Tai garbingi ir dori žmonės, kuriems teko didelis išbandymas vėl rūpintis sūnumi, kuris jau gyveno savarankišką gyvenimą ir daug padėjo savo tėvams, bet viskas staiga pasikeitė. Dabar jie, būdami garbaus amžiaus, demonstruoja stiprią valią mokydami suaugusį sūnų gyventi iš naujo. Jie nusipelnė didžiulės padėkos už tai, ką jie daro šiandien, kad Linas vėl būtų savarankiškas ir atgautų pasitikėjimą savo jėgomis, – sako daug su Lino tėveliais Liudmila ir Drąsučiu Mackevičiais bendraujantis KASP vyriausiasis puskarininkis srž. mjr. Darius Masiulis.

„Plieninis drakonas“ – Pabradėje

Lapkričio 13 d. Pabradės poligone prasidėjo taikos meto užduočių operacinių pajėgų (TMU OP) Sausumos pajėgų elemento vertinamosios lauko taktinės pratybos „Plieninis drakonas“. Pratybose buvo vertinamas Sausumos pajėgų dalinių karių pasirėngimas vykdyti taikos meto užduotis naujai formuojamame TMU OP Sausumos pajėgų elemente, pradėsiančiu budėjimą 2014 metų pradžioje.

Pratybose „Plieninis drakonas“ dalyvaujantys Sausumos pajėgų elemento vienetai užėmė susitelkimo rajoną Pabradės poligone, kur treniravosi vykdyti taikos meto užduotis. Šiame pratybų etape prie taikos meto užduočių operacinių pajėgų karių prisijungė ir kartu su jais treniravosi kariuomenės žvalgai, dalyvaujantys tuo pačiu metu rengiamose Lietuvos kariuomenės žvalgybos vienetų pratybose „Žvalgo smūgis“. Pabradės poligone vykusios pratybos išsiskyrė dalyvaujančių karių skaičiumi – iš viso treniravosi tūkstantis Sausumos pajėgų karių.

– Tai yra didžiausi mokymai šiais metais, ruošiantis taikos meto užduočių vykdymui nuo 2014 metų. Mūsų laukia ištis nemažai išbandymų, tačiau ilgas ir kruopštus karių pasirėngimas nelei-

2013-11-15 Pabradės poligonas (Švenčionių r.) vertinamosios lauko taktinės pratybos (VLTP) „Plieninis drakonas 2013“ Lietuvos kariuomenės Taikos meto užduočių Operacinių pajėgų sausumos pajėgų elementas (LK TMU OP SPE)

Vyr. srž. **Romo Eidukevičiaus** nuotraukos

džia abejoti pratybų „Plieninis drakonas“ sėkme, – sakė naujai formuojamo Sausumos pajėgų elemento vadas mjr. Giedrius Anglickis.

Nuo 2014 m. budėsiančio TMU OP Sausumos pajėgų elemento pagrindą sudarys Butigeidžio dragūnų bataliono kariai, taip

pat priskirti vienetai iš visų KASP rinktinių, Juozo Vitkaus-Kazimieraičio inžinerijos bataliono, Mindaugo motorizuotojo pėstininkų bataliono ir Logistikos valdybos. Šis Sausumos pajėgų elementas pakeis šiuo metu budintį Kęstučio bataliono ir kitų priskirtų dalinių pagrindu suformuotą vienetą.

„Savanorio“ informacija

Lankėsi Pensilvanijos nacionalinės gvardijos vadas

Vyr. ltn. Tomas PAKALNIŠKIS

KASP štabo karininkas

Lapkričio 21 dieną Sausumos pajėgų štabe lankėsi JAV Pensilvanijos nacionalinės gvardijos delegacija.

JAV atstovai susitiko su Jungtinio štabo viršininku brg. gen. Vilmantu Tamošaičiu, SP štabo viršininku plk. Vaidotu Malinio- niu ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų vadu plk. Romualdu Moldariu, štabų skyrių viršininkais.

Vizito metu buvo aptarti bendradarbiavimo klausimai, tarptautinės operacijos ir pratybos. SP supažindino su ateinančių metų pagrindinėmis pratybomis, kuriuose dalyvaus Sausumos pajėgų kariai.

Vizito metu Sausumos pajėgų vado kabinete buvo atidengta dvidešimtmečio bendradarbiavimo sukaktį pažyminti atminimo lenta, kuri pažymi, kad būtent šiame kabinete ir šalia esančiose

patalpose nuo 1993 metų iki 2002 metų dirbo JAV kariai pagal programą „Kariai kariams“.

JAV ir Lietuvos karinių pajėgų bendradarbiavimas prasidėjo 1993 metais programa „Kariai kariams“. Nuo tada įvairių Lietuvos kariuomenės pajėgų kariai ir specialistai vykdavo į JAV ginkluotųjų pajėgų bazes, kur susipažindavo su JAV kariuomenės daliniais, jų veikla. JAV

karinių pajėgų ekspertai atvykdavo į Lietuvą rengti seminarų, kursų ir dalintis patirtimi. Pirmąkart Lietuvoje Pensilvanijos nacionalinės gvardijos delegacija, vadovaujama tuometinio vado gen. mjr. J. Makvéjaus lankėsi 1996 metais.

Nuo 1994 m. pagal amerikiečių fi-

KASP vadas plk. Romualdas Moldaris JAV Pensilvanijos valstijos nacionalinės gvardijos vadui gen. mjr. Vesliui Kreigui (Wesley E. Craig) įteikė dovaną. Vrš. **Linos Ambroževičiūtės** nuotrauka

nansuojamą karių mokymo programą (IMET) JAV mokėsi daugiau kaip 500 Lietuvos kariuomenės karių ir civilių specialistų. Dabar Lietuvos kariuomenė su JAV Pensilvanijos valstijos nacionaline gvardija bendradarbiauja pagal valstijos partnerystės programą.

Jaunuosius šaulius mokė Dainavos rinktinės kariai

J. eil. Brigita VINIKAITYTĖ

Dainavos rinktinės 101 kuopos karė savanorė

Alytaus Antano Juozapavičiaus šaulių rinktinės jaunųjų šaulių vado pavaduotoja

Spalio pabaigoje Birutės motorizuotame pėstininkų batalione vyko Alytaus Antano Juozapavičiaus šaulių rinktinės organizuojami jaunųjų šaulių I bei III ugdymo pakopos kursai. Jauniesiems šauliams mokymus, už kurių organizavimą ir vykimą atsakingas buvo kpt. Mindaugas Bernackas, vedė Dainavos savanorių rinktinės PKT kariai, kurie jaunuosius šaulius supažindino su kariška tvarka, drausme bei karybos elementais.

I ugdymo pakopos kursų metu, jaunieji šauliai buvo supažindinti su saugaus elgesio bei vidaus tvarkos taisyklėmis, Lietuvos kariuomenės struktūra, uždaviniais ir tikslais, mokomi rikiuotės elementų, higienos reikalavimų lauko sąlygomis, laužo

įkūrimo ir pastogės įrengimo būdų, žygio vykdymo dienos metu ypatumų, taiklaus šaudymo principų ir šaudyti iš pneumatinių ginklų. Nepaisant visų sunkumų, šalčio bei nuovargio, šauliai entuziastingai vykdė užduotis ir mokėsi padedant instruktoriams, o kursų pabaigoje laikė kvalifikacinį žinių patikrinimo testą iš įgytų per tris dienas žinių. Džiugu, jog visi jaunieji šauliai puikiai suprato dėstomą mokomąją medžiagą bei kvalifikacinį testą išlaikė gerai ir toliau gali laukti aukštesnės pakopos pratybų. Jauniesiems šauliams buvo įteikti I ugdymo pakopos ženklukai ir diplomai, liudijantys sėkmingai pabaigtą kursą.

III ugdymo pakopos kursai pasirodė šiek tiek sunkesni, tačiau juose mokėsi jau daugiau patyrę ir pažengę jaunieji šauliai. Šių kursų metu šauliai buvo supažindinti su saugaus elgesio su ginklu taisyklėmis, drausme kariuomenėje, vado pareigomis rikiuotėje, NATO fonetine abėcėle, buvo mokomi tobulinti vadovavimo įgūdžius mažai asmenų grupei bei

ugdyti savo valią, paruošti radijo stotis L3501 darbui bei taisyklingai jomis naudotis. Daugiausia dėmesio buvo skiriama topografijai – jaunieji šauliai buvo mokomi analizuoti žemėlapij, sudaryti maršruto korteles, nustatyti nuorodas ir azimutus, apskaičiuoti atstumus bei, po šio sunkaus darbo, susiorientuoti vietovėje su žemėlapiu ir be jo. Tai buvo paruošiamasis etapas į sukarintą III ugdymo pakopos stovyklą vasaros metu, kurios metu jaunieji šauliai laikys kvalifikacinį žinių patikrinimo testą.

Vakarais jaunieji šauliai dalyvaudavo įvairiuose žaidimuose ir bendravo tarpusavyje, diskutuodavo apie Lietuvos šaulių sąjungą, jos veiklą ir istoriją. Domėjosi būsima veikla, kurios šaulių rinktinės vado pavaduotojas žadėjo daug ir įvairios. Jaunimui šių kursų įspūdiškai išliks ilgam, o noras tobulėti ir entuziazmas su kiekviena diena tik auga. Galbūt vieną dieną iš šių jaunųjų šaulių išaugs nauja ir stipri karių pamaina.

Šventė Alvite

Vyr. srž. Romas EIDUKEVIČIUS

Savanoris kūrėjas

Lapkričio 22 d. Vilkiškio rajono Alvito pagrindinėje mokykloje vyko renginys, skirtas 95-osioms Lietuvos kariuomenės metinėms bei Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio 25-mečiui paminėti. Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Marijampolės Vinco Kudirkos skyriaus valdybos pirmininkas ats. mjr. Algimas Samuolis kartu su atvykusiais skyriaus nariais ats. ltn. Anicetu Varnu, ats. vrš. Vytautu Laukaičiu įteikė Lietuvos Sąjūdžio atminimo ženklus ats. kpt. Remigijui Kurauskui, šauliams Gintautui Mieliauskui, Juozui Bačinskui, Magdutei Šalaševičienei. Lietuvos Sąjūdžio atminimo ženklas „Su Sąjūdžiu už Lietuvą“ teikiamas asmenims už dalyvavimą pilietinių ir patriotinių organizacijų veikloje.

Nuo Alvito pagrindinės mokyklos, tęsiant prieš penkiolika metų istorijos mokytojos, Vilkiškio krašto muziejaus darbuotojos Elenos Rupeikienės iniciatyva pradėtas tradicijas, vyko eitynės į Alvito kapines, prie karių savanorių kapų.

Su vėliavomis, gėlėmis į kapines žygiavo moksleiviai, mokytojai, bendruomenės nariai, svečiai, Dainavos rinktinės kariai savanoriai, savanoriai kūrėjai, Marijampolės šaulių rinktinės Vilkiškio Petro Karužos kuopos šauliai.

Alvito kapinėse prie paminklo savanoriams, vykstant 95-ųjų Lietuvos kariuomenės metinių minėjimui ir savanorių atminimo pagerbimui sugiedotas Lietuvos himnas, karių-savanorių atminimas pagerbtas tylos minute, uždegtos žvakutės bei padėtos gėlės. Su Lietuvos kariuomenės diena sveikino Šeimenos seniūnas Gintas Bakūnas, Alvito parapijos klebonas Vytautas Kajokas, Vilkiškio rajono meras Algimantas Greimas, Vilkiškio krašto muziejaus direktorius Antanas Žilinskas, Alvito pagrindinės mokyklos direktorius Rolandas Bulkauskas. Alvito moksleiviai deklamavo šiai progai skirtus eilėraščius. Vilkiškio Petro Karužos kuopos šaulių mišrus vokalinis ansamblis „Šaulys“, vadovaujamas Algimanto Šerono, atliko patriotines dainas. Dainavos rinktinės savanoriai, vadovaujami vyr. srž. Ryčio Barščiausko, atliko tris garbės salves.

Po renginio, Šeimenos seniūno Ginto Bakūno pakviesti į Alvito bendruomenės namus, bendravome ir vaišinėjomės tradicine kareiviška koše.

Pasak muziejininkės Danutės Ardzi-jauskaitės, po daugiau nei dešimt metų trukusio kruopštaus darbo Vilkiškio krašto muziejus galėjo išleisti katalogą „Vilkiškio krašto 1918–1923 metų Lietuvos kariuomenės savanorių vardynas“. Iš archyvų, senų spaudos leidinių, žmonių prisiminimų buvo surinkta daugiau kaip tūkstantis Vilkiškio krašto savanorių vardų. Iš užmaršties buvo prikelti laisvės kovotojai, mūsų kaimų ir miestelių didvyriai. Daugybė surinktų faktų netilpo į ribotos apimties leidinį. Sukaupta medžiaga dar pasitarnaus istorijos tyrinėtojų. Gausiausiai laisvės kovose dalyvavo Pilviškių, Alvito apylinkių žmonės. Alvite 1936 metais kpt. Vlodo Tarasonio iniciatyva iš visuomenės surinktų lėšų buvo pastatytas paminklas „1918 m. SAVANORIAMS 1920 m.“ ir skirtas žemės plotas savanorių laidojimui, kur palaidota 15 Alvito krašto didvyrių. Tai vienintelės tokios savanorių kapinės su išlikusiu paminklu Suvalkijos krašte.

Buvę šaukstiniai kariai toliau vilki karišką uniformą

Vytautas MALŪKAS

Mažeikių rajono laikraščio „Santarvė“ korespondentas

Atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą jaunuoliai grįžo į namus, įsidarbino, kuria šeimas ir su karine uniforma nebeturi jokių reikalų. Bet yra tokių, kuriems tarnyba kariuomenėje įsirėžia į smegenis, lieka kažkas artimo ir malonaus. Tokie jaunuoliai paprastai ir toliau nori laikyti rankose ginklą, dalyvauti mokymuose ir pratybose, o tokią galimybę jiems suteikia Savanorių pajėgos.

Pavyzdys jaunimui

Prisikėlimo rinktinės Mažeikių 603-iojoje pėstininkų kuopoje iš maždaug šimto karių apie dešimt yra atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą (PPKT).

Pradinėje karo tarnyboje tarnavę kariai į kuopą ateina su 12 mėnesių kariniu stažu, žiniomis, patirtimi. Jų elgesys, bendravimas, pagarba vadams verčia pasitempti jaunus karius. Jie visada atsakingi ir patikimi. Džiaugiamės, kad mūsų kuopoje tarnauja tokie šaunūs kariai, – teigia kuopos intendantė vyr. srž. Daiva Gečienė.

Vieni kariai į savanorių tarnybą ėjo tuoj pat sugrįžę iš PPKT, kiti pratęsti tarnybą sugrįžo jau praėjus šiek tiek laiko.

Prijautė visada

35-erių metų eilinis Emilis Vaizgėla į Savanorių tarnybą atėjo po keturiolikos metų pertraukos.

Per tą laiką vyriškis sukūrė šeimą, augina du vaikus, dirba ugniagesiu gelbėtoju naftos perdirbimo gamyklos sukurtoje priešgaisrinėje tarnyboje.

Visada prijaučiau tai tarnybai, su kariniais dalykais ryšių nenutraukiau, nes dirbu sukurtoje tarnyboje. Užsinerėjau vėl paragauti kariuomenės duonos: patinka šaudyti, žygiuoti, surasti bendraminčių, kartais tenka naršyti po miškus, ieškoti nukentėjusiųjų. Tai kiek kitokia nei privalomoji tarnyba, – mintimis dalijosi E. Vaizgėla.

Kuopos vadovybė šį karį apibūdina kaip energingą, sportišką ir patikimą. Jis aktyviai sportuoja, dalyvauja varžybose ir laimi, didžiuojasi savo šeima, ugniagesio

profesija ir tarnyba Lietuvos kariuomenėje.

Vyr. eil. Andriui Grigevičiui – 31-eri. Kario uniformą, tiesa, su pertrauka, jis dėvi jau vienuolika metų: kario priesaiką davė 2002-aisiais, metus atitarnavo Kęstučio batalione.

Andrius – tikras kulkosvaidžių spe-

cialistas: pradėjęs tarnybą kulkosvaidininko padėjėju, jau tapęs kariu savanoriu, įgijo kelių rūšių šio ginklo karinę specialybę.

Tai labai atsakingas ir patikimas karys. Savo žinias ir didžiulę patirtį perduoda jauniems kariams ir broliui Andriui, kuris tarnybą pradėjo prieš dvejus metus, – apie Andrių sako D. Gečienė.

Nuo eilinio – iki leitenanto

Karininkas Donatas Milikauskis, būdamas Savanorių pajėgose, padarė nemažą karjerą: prieš vienuolika metų davęs kario priesaiką, nuo eilinio kario išaugo iki leitenanto.

Baigė Šiaulių universitetą, įgijo bakaluro, paskui magistro kvalifikacinius laipsnius, buvo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnas. Augina du vaikus, dirba naftos perdirbimo gamykloje..

Per sąlyginai trumpą laiką Donatas užsitarnavo ne tik karininko laipsnį, bet ir didžiulę karių pagarbą. Donatas – pavyzdys, kaip galima suderinti šeimą, darbą, pomėgius su tarnyba Savanorių pajėgose. Visada viską atlieka labai gerai, iš visos širdies, tuo „užkrėsdamas“ kitus. Jo buvimas kuopoje verčia pasitempti kiekvieną iš mūsų, – taip leitenantą apibūdina kuopos vadai.

Pats Donatas sako, kad pas savanorius atėjo pasiilgęs kariuomenės, ginklų, karinės veiklos. Tapęs savanoriu negalvojo apie karininko karjerą, bet taip susiklostė aplinkybės, kad tai galėjo pasiekti.

– Visada širdyje turėjau norą ginti Tėvynę, patriotizmo jausmą, tad savanoriai man – šventas reikalas, – kalbėjo du vaikus auginantis leitenantas.

Eil. Egidijus Šmukšta

Eil. Emilis Vaizgėla

Nesigaili tapę savanoriais

Tomui Penkauskui šių metų kovą suteiktas seržanto laipsnis. 29-erių metų vyras Butigeidžio dragūnų batalione baigė grandies vado, skyrininko, instruktoriaus ir būrininko kursus, Žemaitijos kolegijoje įgijo išsilavinimą.

D. Gečienės teigimu, Tomas – jų kuopos legenda, charizmatiška asmenybė, turinti didelį žinių ir patirties bagažą. Tomas mėgsta bendrauti, todėl visada apsuptas karių.

– Kariuomenėje man visada patiko, tad draugai pasiūlė tapti kariu savanoriu. Čia atėjęs tikrai nesigailiu, o laiko tarnybai visada galima surasti – reikia tik noro, – įsitikinęs T. Penkauskas.

Eil. Egidijus Šmukšta prie karių savanorių po aštuonerių metų pertraukos prisijungė šių metų balandį. Kuopoje jis – paramedikas. 31-erių metų žemaitis teigia, kad tarnaujant privalomoje karinėje tarnyboje jam buvo labai įdomu, tad nesigaili atėjęs pas savanorius – tikrai jaučiasi savo vėžėse. Labai draugiškas ir nuoširdus, puikiai suderina šeimą, darbą ir tarnybą. Egidijaus geranoriškumas traukia karius. Paprašytas pagalbos meta visus darbus ir atskuba į kuopą, – taip karį apibūdina kuopos intendantė.

Draugauja nuo tarnybos laikų

Vyr. eil. Giedrius Ruginis ir eil. Vidmantas Lalas kario tarnybą pradėjo prieš šešerius metus. Abu vyrai PPKT atliko KOP oro gynybos batalione ir nuo tada tapo gerais draugais. Už parodytą iniciatyvą, sumanų ir profesionalų skirtų užduočių vykdymą

lauko pratybų „Tvirtas skydas 2010“ metu Giedriui pareikšta padėka. Santūrus, tylus, išmintingas karys, visada domisi ir žino, kas vyksta kuopoje. Informaciją ir patarimus perduoda draugams. Su žmona augina sūnelį, kuriam dvejų metų gimtadienio proga padovanojo kario uniformą. Uniformą sūnui apvelkam per šventes, kas ten žino, gal patiks ir jis bus karys, – teigia Giedrius.

Eil. V. Lalas yra įgijęs motorizuotų pės-tininkų šaulio-gelbėtojo karinę specialybę, šiuo metu kuopoje paskirtas vairuotoju, dirba žemės ūkio bendrovėje.

– Būdamas kariu įgauni proto, supranti, kas yra disciplina, tad reikėtų, kad Vyriau-

sybė jaunuolius vėl šauktų į privalomąją karinę tarnybą – tai visiems tik į nauda, – tikino būsimas tėtis V. Lalas.

Turi savo šypsenelę

Vyr. eil. Povilas Nausėda kario priesaiką davė prieš penkerius metus. Butigėdžio dragūnų batalione lankė granatsvaidininko ir artilerininko kursus. Kariu savanoriu pradėjo tarnauti prieš trejus metus. Vadovybė ir bendražygiai Povilą vadina kuopos šypsenėle.

Dažnai juokaujame: Povilas moka tarnauti. Vykdo tik tai, ką įsako vadas ir nieko daugiau. Visada vadovaujasi principu: „Ini-

ciatyva kariuomenėje baudžiama“, – apie Povilą sako kuopos vadai. Jis kaip tikras žemaitis: ramus, lėtas, susikaupęs, bet jei pavyksta jį išjudinti, tai juda tokia jėga, kurią sunku sustabdyti.

Mes didžiuojamės jaunų žmonių noru ginti gimtąjį kraštą ir puoselėti Lietuvos kariuomenės istorines tradicijas. Šiandieninės šventės – Lietuvos kariuomenės dienos – proga dėkojame visiems kuopos kariams už tarnybą Savanorių pajėgose. O norintys išbandyti save, susipažinti su įdomiais žmonėmis bei išmokti karybos paslapčių, atekite ir tapkite Mažeikių kuopos kariais savanoriais, – kvietė kuopos intendantė D. Gečienė.

Ltn. Donatas Milikauskis, vyr. eil. Povilas Nausėda, eil. Tomas Penkauskas

Vyr. eil. Giedrius Ruginis ir eil. Vidmantas Lalas

Vyr. eil. Andrius Grigevičius
Mažeikių kuopos archyvo nuotraukos

Žygio lietus nesugadino

IngTAUČIKIENĖ

KASP štabas

Lapkričio 9 d. Didžiosios Kovos rinktinės 801 (civilių ir karių bendradarbiavimo) kuopos kariai vykdė dvi pagrindines užduotis: pasitikrino žygio ekipuotės komplektaciją bei ginkluotę ir vykdė žygį Neries regioniniame parke. Pastaroji užduotis – pagalba aplinkos apsaugos inspektoriams.

Pratybos prasidėjo rikiuote, kurios metu kuopos vada kpt. Marius Geležiušas ne tik pasveikino naujus kuopos karius, bet ir įteikė naujus karinius laipsnius kariams savanoriams. Ypatingai iškilmingai nuskambėjo pirmąjį karininko laipsnį užsitarnavusių karių priesaika Tėvynei.

Pirmoji pratybų dalis buvo skirta žygio ekipuotės patikrinimui.

– Labai svarbu, jog kiekvienas karys turėtų teisingai sukomplektuotą žygio kuprinę, kad prireikus vykdyti užduotį, bet kuriuo paros metu, beliktų tik ją pasiimti su savimi, – sakė kuopos vadas kpt. M. Geležiušas. Kariams buvo priminta, jog nemažiau svarbu, kad visose kuprinėse būtų tie patys daiktai ir kad jie būtų sudėti

į tas pačias kuprinės kišenes, kad reikalui esant, bet kuris karys, pasiėmęs draugo kuprinę, žinotų kur rasti žiebtuvėlį ar medicininį paketą. Kuprinių turinį patikrinti neužtruko, nes sąmoningi kuopos kariai pasirūpino, kad jose netrūktų visų pagal aprašymą reikalingų daiktų.

Antroji pratybų dalis buvo skirta akcijai „Lašiša-2013“. KAM, bendradarbiaudama su Aplinkos apsaugos ministerija, pakvie-

tė karius pagal galimybes prisidėti prie gamtosaugininkų organizuojamos akcijos sustiprinti apsaugos kontrolę ir užkirsti kelią asmenims, pažeidinėjantiems aplinkos apsaugą reglamentuojančius teisės aktų reikalavimus.

801 kuopos kariai vykdė žygį Neries regioninio parko teritorijoje. Kariai turėjo progą prisiminti judėjimo kuopos sudėtyje nepažįstamoje teritorijoje galimybes,

Pirmąjį karininko laipsnį užsitarnavusių karių priesaika Tėvynei

Autorės ir Tomo Bikelio nuotraukos

kliūčių įveikimo būdus bei negarsinio valdymo signalus, o tuo pačiu ir patikrinti Neryje žvejojančių žvejų dokumentus bei leidimus ir jų žūklės įrankius.

Ne mažiau svarbi bei įdomi buvo ir paskutinė pratybų dalis, skirta kultūriniam – istoriniam akiračiui plėsti. Ben-

dradarbiaujant su Kernavės kultūrinio rezervato direkcija kariams buvo pasiūlyta apžiūrėti Kernavės muziejų. Lydimi gidės Kristinos Ranonienės kariai turėjo galimybę prisiminti Kernavės istoriją, lietuvių kultūrą bei papročius, išgirsti įdomių istorinių faktų, pamatyti neįti-

kėtinų archeologinių radinių.

Šios pratybos tik dar kartą patvirtino, kad nėra blogo oro, o tik netinkama apranga, nes karių ryžto, motyvacijos, noro sužinoti kažką naujo bei geros nuotikos nesugadino nei lietus, nei sunkus žygio maršrutas.

Keleivi, pasakyk Lietuvai, kad mes žuvome gindami Tėvynę

Vyr. ltn. Sergėjus AFANASJEAS

Vyčio rinktinė

Spalio 25 d. Lietuvos kariuomenės Vyčio rinktinės 506 pėstininkų kuopos kariai dalyvavo renginyje, skirtame pagerbti karius savanorius, žuvusius už Lietuvos laisvę kovose su rusais.

Nedidelės kapinaitės, esančios Červonkoje netoli Eglainės, iš pirmo žvilgsnio neatrodo kažkuo ypatingos, o skubančiam praeiviui tai tik dar viena mirusiųjų poilsio vieta.

Tačiau nedaug kas žino, kad ant nedidelės kalvos stovintis beveik 7 metrų aukščio paminklas ir šalia jo į eilę tvarkingai surikiuotas 31 kryželis mena tuos laikus kai 1918-aisiais, po Vokietijos kapituliacijos, Lietuvai kovojant teko grumtis su rusais, lenkais ir bermontininkais. Lietuvos kariai nuo rusų yra išvadavę dalį Latvijos teritorijos – iki pat Dauguvos ties Daugpiliu. Deja, dalis tų didžiaviryių amžiams liko dabartinėje Latvijos teritorijoje, Červonkos kapinėse, kuriose mūsų karių atminimui yra pastatytas paminklas.

Ant paminklo parašyta: „Žuvusiems Lietuvos Kariams 1919-1920“ ir „Keleivi, pasakyk Lietuvai, kad mes žuvome gindami Tėvynę“.

„Atgimimo pamokos Červonkoje“ – tai 1919-1920 metų Lietuvos savanorių karių kapų priežiūros bendrijos vadovės Riman-

tės Norvaišienės iniciatyva organizuotas renginys, skirtas ne tik pagerbti karių atminimą Vėlinių išvakarėse, bet kartu ir supažindinti moksleivius su įsimintina Lietuvos istorijos dalimi.

– Mano tėtis buvo pasienietis. Jis prašė prižiūrėti šiuos kapus. Čia yra 31 kapas, o Rokiškio rajone – 91. Visi prižiūrėti, kryžiai pakeisti, – teigė R. Norvaišienė.

Didelį įspūdį padarė tai, kad renginio metu buvo aukojamos mišios lietuvių ir latvių kalbomis.

Renginio metu buvo pasakyta daug

gražių kalbų, o kovotojai pagerbti gėlėmis bei žvakutėmis, primenančiomis, kad mes neužmirštame tų, kurie kovojo už mūsų laisvę.

Renginyje dalyvavo daugiau kaip 150 žmonių, kurių didžiąją dalį sudarė moksleiviai iš Rokiškio rajono mokyklų ir gausus jaunųjų šaulių būrys. Viso renginio metu Rokiškio muzikos mokyklos auklėtinės susirinkusiuosius džiugino savo dainomis.

Didžiuojamės, kad rinktinės 506 pėstininkų kuopos kariams teko garbė nešti Lietuvos valstybinę vėliavą.

Kuopos savanoriai žygiuoja į Červonką

Antano Kraujelio 85–ųjų gimimo metinių paminėjimas

Kpt. Arvydas ŠAPALAS

Vyčio rinktinės 507 kuopos vadas

Spalio 27 d. Utenoje vyko renginys, skirtas paskutinio Aukštaitijos partizano Antano Kraujelio 85–osioms gimimo metinėms paminėti.

Renginyje dalyvavo Vyčio rinktinės 507 pėstininkų kuopos kariai, Antano Kraujelio artimieji, Utenos bendruomenė, Šaulių sąjungos ir Lietuvos atsargos karininkų sąjungos atstovai.

Antanas Kraujelis–Siaubūnas, (1928 10 25–1965 03 17) visą savo trumpą gyvenimą paskyrė kovai su okupantais. 1946–1947 m. veikė kaip partizanų ryšininkas, turėjo ginklą. 1948–1965 m. buvo Vytauto apygardos partizanas. Jo gyvenimo tikslas buvo kovoti su okupantais iki galo. Jis garbingai laimėjo sunkią kovą, gyveno ir mirė laisvas žmogus.

Gyvo partizano A. Kraujelio paėmimui ir likvidavimui buvo mestos tuometinės LTSR milicijos ir KGB smogikų pajėgos. Už jo suradimą buvo siūlomos didžiausios premijos. Tačiau žmonės jį mylėjo ir saugojo. Antanas nepasidavė, nėjo legalizuotis, nors nuolat buvo raginamas tai daryti. Jaunystė, atkaklumas, drąsa, ryžtas, meilė Tėvynei, neapykanta okupantams viską nugalėjo.

Jo tėvai, seserys du kartus buvo išstremti.

Nesibaigiantys tardymai ir persekiojimai lydėjo visus šeimos narius. Nenusakomą kančių kelią nuėjo tėvai, seserys.

1965 m. kovo 17 d. per rusų kariuomenės operaciją, kuriai vadovavo KGB mjr. Nachmanas Dušanskis, Antano ir Onos Pinkevičių name A. Kraujelis nusišovė, prieš tai sunaikinęs dokumentus. Jo kūną išvežė į Uteną, atpažinimo aktą pasirašė KGB j. ltn. Marijonas Misiukonis.

Džiugu pažymėti, kad Lietuva nepamiršo paskutinio, aktyviai kovojusio partizano. 1997 metais A. Kraujeliui suteiktas kario savanorio statusas ir vyresniojo leitenanto laipsnis, 1998 metais jis apdovanotas Vyčio kryžiaus 3–iojo laipsnio ordinu, kurį iš Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus rankų priėmė jo tėvas Steponas Kraujelis. 1999 metais tėviškėje pastatytas valstybės ženklas, o 1992 metais Pinkevičių sodyboje, A. Kraujelio žūties vietoje – paminklinis akmuo. 2006 metais išleista sesers J. Kraujelytės–Šyvokienės parengta knyga „Gyvenimą paaukojęs tėvynei“. Tačiau artimieji vis dar susirūpinę – iki šiol nerasta jo palaikų užkasimo vieta.

Renginys vyko Utenos Kristaus žengimo į dangų bažnyčioje, kur buvo aukojamos mišios už partizaną Antaną Kraujelį.

Po mišių patriotines giesmes giedojo Mokslų akademijos choras, prisiminimais

Antanas Kraujelis-Siaubūnas

dalijosi Antano Kraujelio bendražygiai bei artimieji.

Tai buvo gražus renginys, suteikęs galimybę pabendrauti su Utenos miesto bendruomene, partizano Antano Kraujelio artimaisiais ir nors trumpam prisiliesti prie turtingos Lietuvos istorijos, prisiminti ir pagerbti tuos, kurių dėka dabar gyvename nepriklausomoje Lietuvoje.

Grįžta vyrai...

Tęsinys. Pradžia 4 psl.

televizorius, už simbolinę kainą pravesti išgyvenimo kursai beveik 100 LŠS narių.

Organizacijos įstatuose parašyta, kad vienas iš tikslų yra saugoti ir ginti Lietuvos nepriklausomybę. Tad nuspręsta šio tikslo siekti ne tik tuščiai postringaujant apie patriotizmą, o atnaujinant elgesio su šaunamaisiais ginklais ir šaudymo įgūdžius. Vyrai pradėjo treniruotis LKA lazerinėje šaudykloje, o šių metų pavasarį kariuomenė sudarė galimybę palavinti ranką ir akį Pabradės poligone. Galiausiai Vilniaus apskrities skyrius ėmėsi kryptingai remti lenkų šovinistų terorizuojamą ir persekiojamą lietuvių Rytų Lietuvoje – trims lietuviškoms Šalčininkų rajono mokykloms padovanojo beveik 900 naujų knygų už daugiau kaip 7000 Lt. Kaip tik dabar organizuojama ketvirtoji akcija, prie kurios raginami prisidėti visi neabejingi

lietuviškam žodžiui.

Trečias pastarųjų kelių metų tikslas – siekti glaudesnio bendradarbiavimo su Lietuvos kariuomene. Be jau minėtų sąlyčio taškų, bendromis pastangomis imta ieškoti būdų kaip puoselėti pagarbą tarp profesinės karo tarnybos ir atsargos bei dimisijos karių. Jeigu dar prieš trejetą metų LKKSS Vilniaus apskrities skyrius tiesiog išrikiuodavo vyrus juodomis beretėmis kariuomenės renginiuose, tai 2013 m. imti gauti kvietimai į oficialius renginius, o būtent: į LKA absolventų pirmo karinio laipsnio suteikimo bei pirmo kurso kariūnų priesaikos ceremonijas, į savanorio A. Sakalausko žuvimo metinių paminėjimo renginį bei kariuomenės dienos rikiuotę Katedros aikštėje. Savanoriai kūrėjai, kaip ir kitos visuomeninės organizacijos, remiančios krašto apsaugą, pirmą kartą

pakviesti stebėti karinių pratybų „Stiprus ulonas 2013“, o taip pat pakviesti ir į Vilniaus įgulos bei atsargos karių kariuomenės dienos paminėjimą ramovėje. Kaip puikų bendradarbiavimo pavyzdį galima pateikti ir pėsčiųjų žygį „Žalio Velnio takais“. Kariuomenė padėjo transportu, medikais, kariais, o savanoriai kūrėjai sudarė galimybę rezervininkų kuopai dalyvauti žygyje be dalyvio mokesčio.

Taigi, viena iš priežasčių, kad vyrai grįžta – tai galimybė daryti gerus darbus Tėvynės labui, kartu su taip pat mąstančiais bendražygiais, su tikrais vyrais-kariais. Kita priežastis – grėsmės, kylančios iš tomaševskininkų, paleckiuų, bradauskų, nedraugiškų Lietuvai valstybių pusės. Kai lietuvis artojas pajunta pavojų gimtai žemelei, jis velkasi uniformą ir grįžta į rikiuotę.

Ašarom sidabro verkė rūtos žalios

Ats. kpt. Vytautas VOVERIS

„Savanorio“ redaktorius

1949 m. kovo 7 d. MGB agentai-provokatoriai Kostas Kubilinskas ir Algirdas Skinkys atvedė 34-ąjį rusų pulką į Alytaus apskrities Kalesninkų mišką ir parodė, kur įsikūręs Dainavos partizanų apygardos štabas. Iki dantų ginkluotas rusų banditų pulkas prieš keturis laisvės kovotojus – išsiveržti nebuvo jokių šansų. Dainavos apygardos vado pavaduotojas ir Kazimieraičio rinktinės vadas partizanų leitenantas Vaclovas Voveris-Žaibas išsprogdino vadavietę ir su kulkosvaidžiu rankose bandė veržtis, bet buvo suvarpytas banditų kulka. Tai buvo 29 Žaibo mūšis ir pirmasis, kurį jis pralaimėjo.

Partizanų lavonus sukrovė į sunkvežimį, nuvežė į Alytų ir išmetė MGB būstinės kieme. Pasidžiaugti „didele pergale“ į kiamą buvo pakviesti Alytaus apskrities okupacinio režimo pareigūnai; jie čia šoko ir dainavo, tyčiojosi ir spjaudėsi, demonstruodami savo drąsą ir komunistinį principumą. Tarp kitų siautėjo ir neseniai apskrities pirmuoju sekretoriumi paskirtas Bronislavas Lopato, nedidelio ūgio, bet didelis bailys. Jis net klyną atsisagė, ketindamas paleisti čiurkšlę ant Žaibo galvos, be laiku susigriebė: kieme spygčiojo ir kelios mašos, o tos tai jau viską mato, sakys: mūsų pirmasis sekretorius ne tik pats mažiukas, bet ir jo „principai“ tokie, kaip jis juos ir suranda. Lopato iš Panevėžio, bet ne lietuvis.

Žaibas, be jokios abejonės, buvo pats narsiausias ir sumaniausias apygardos kautynių vadas, ne be reikalo LLKS pirmininkas partizanų generolas Jonas Žemaitis-Vytautas jį pakėlė į leitenantus (Žaibas, deja, apie tai net nespėjo sužinoti; partizanų majoras Adolfas Ramanauskas-Vanagas dar buvo tik pakeliui iš Žemaitijos į Dūkiją; jis nešė žinią, kad Žaibas pakeltas į leitenantus, o leitenantas Benediktas Labėnas-Kariūnas – į kapitonus, deja, jų gyvų jau nesutiko). Partizanavo nuo pat pirmųjų antrosios rusų okupacijos dienų, smulkių susidūrimų vengė, rengdamas tik platesnes, daug žalos okupantams padarančias operacijas. Žaibo žūtis reiškė, kad jos apygardos operacinėje erdvėje baigėsi.

1946 m. vasarą Žaibas pas mokytoją Moniką Golšteiniene (Lietuvos kariuomenės kapitono Vlado Golšteino, 1944 m. suimto ir žuvusio lageriuose, žmoną) susitiko su Daugų MVD viršininku mjr. Buiko ir pasiūlė sudaryti „taikos sutartį“: „Nelieskite partizanų ir mes jūsų neliesime. Nevežkite žmonių į Sibirą. Tačiau sribai – tai jau mūsų reikalas. Neginkite jų. Juos sunaikinę, mes jų šeimų neliesime“. Buiko davė karininko „garbės žodį“, sakėsi pagalvosias, ir tą patį vakarą ėmė „šukuoti“ Daugų valsčiaus miškus – Žaibas kažkur čia, netoliese.

Ak, taip, ne karininkas, bet bato aulas, jam garbės žodis nieko nereiškia! Po poros mėnesių Žaibas surengė pasalą ir sunaikino visą Daugų „garnizoną“, su majoru Buiko priešakyje.

Onušio valsčiuje, Žaibo gimtinėje, siautėjo leitenantas Juozas Pacevičius. Enkavėdistu jis pasidarė dar prieš karą, o karo metais ramiai ir sočiai gyveno Rusijoje, „darbavosi“ lageriuose, nes buvo mylimiausios Sniečkaus „kariuomenės“ – NKVD „karys“. Frontas tokiems negrėšė. Onuškyje kurį laiką buvo MGB smogikų grupės kvotėju ir guodėsi negalys tokio darbo dirbti, bet pasitraukti taip pat negalys.

Agentai smogikai buvo baiseni ir žiauresni už sribus ar enkavėdistus. Į tas gaujas komunistai surinkdavo visas padugnes: kriminalinius nusikaltėlius, žydšaudžius, karo pabaigoje nespėjusius pabėgti į Vakarų, o partizanai į savo gretas jų taip pat nepriimdavo, ir deja, patekusius į nelaisvę ir palaužtus buvusius partizanus. Partizanai juos naikindavo kaip išmanydami. Smogikai, apsirengę lietuviškomis uniformomis ir apsimitę partizanais, žudydavo ištisas valstiečių šeimas, o bėda krisdavo ant tikrų partizanų galvų. Kai Grendavės kaime „nežinomi partizanai“ ėmė žudyti gyventojus, Žaibas nusprendė su jais susitikti vienas. Jis iškart suprato, jog tai smogikų gauja ir... pakvietė į savo būrį. Galvažudžiai apsidžiaugė: ne tik Žaibą nužudys, bet ir visą jo būrį iššaudys. Smogikus sušaudė Žaibo vyrai. Kai kurie smogikai tapo KGB „karininkais“, o kai kuriuos – buvusius partizanus, jau Chruščiovo laikais, kai jų „paslaugų“ nebereikėjo, „nuteisė“ ir sušaudė.

Kubilinskas ir Skinkys nugrimzdo į alkoholizmo liūną. KGB juos nekart įspėjo, sekė, bet išdavikai gėrė, anot Bronio Railos, kuo tolyn, tuo labyn jų veideliai raudonyn. KGB baiminosi, kad prisigėrę, jie gali išduoti „paslaptis“, todėl reikia kažką daryti. Kubilinską pasiuntė į poilsio namus Maskvos srityje ir ten vieną rytą vaikų poetas rastas nebegyvas šulinyje, o Skinkio, kaip menkesnio poeto, niekur nesiuntė, jis esą pats pasikorė savo bute Vilniuje.

Rusai lietuvius komunistus laikė šunų vietoje, o bandysį pasitraukti, patys rusai ir sunaikins. Sniečkus nėrėsi iš kailio, stengdamasis Maskvai įtikti, net nuėjęs į stadioną futbolo pasižiūrėti, palaikydavo ne Vilniaus „Žalgirį“ (tada, berods, dar vadinosi „Spartaku“), bet rusų komandą. O Pacevičius gėrė, pasigėręs žvėrėdavo ir kvailėdavo. Kai Pacevičius Rudnioje sužeistam partizanui Albertui Gliebui nuplovė galvą, Žaibo kantrybė trūko, reikia šitą „galvapjovį“ išsivilioti iš Onušio ir nubausti.

Planas paprastas. Juozas Žideckas-Žemaitis su grupele partizanų eina Ažuolijos kaiman ir ten išsišifruoja, vaidina visiškai girtus, dainuoja, barasi tarpusavyje, šlaistosi po kaimą Atsitiko dar geriau, partizanai pamatė vieškelyje sunkvežimį ir toliau vaidindami girtus, jį sustabdė „patikrinimui“. Kėbulas pilnas spekuliantų ir komjaunuolių su maišais. Buvo ir vienas sribas, kuris turėjęs saugoti sunkvežimį nuo „banditų“ užpuolimo, bet jis kaip žiogas išskrido iš kėbulo ir dingo miške. Partizanai „patikrino“ ir liepė važiuoti į Onušį, tik, gink Dieve, niekam neprasitarti su kuo susitikę. Neprasitars jie tau! Vos sunkvežimis pasiekė Onušį, du komjaunuoliai metė savo maišus ir nudūmė pas Pacevičių:

– Žideckas (Onuškyje jį, kaip ir Žaibą, daugelis pažinojo) girtas girtutėlis su keliais banditais šlaistosi prie Ažuolijos, vos kojas pavelka, toli nenueis.

„Garnizone“ paskelbė aliarmą. Vienas rusas leitenantas vis dėlto patarė Pacevičiui pasilikti miestelyje, jie vieni susitvarkysią. Pacevičius supyko:

– Ką čia, neišmanėli, kalbi! Be manęs jūs nieko nepagausite, o mano vien pavardę išgirdę banditai bėga 20 kilometrų.

Židecką pagausime gyvą ir jis kaip mat išsiblaivys kalėjimo kameroje.

(Židecko likimas tragiškas: 1949 m. pateko į okupantų nelaisvę, iš lagerių paleistas Chruščiovo laikais, grįžo į Lietuvą, bet vietinių komunistų slapta nužudytas.)

Partizanai, užkasę ant vieškelio miną ir išsidėstę abipus kelio, jau laukė. Kai mašina pasiekė Grendavės mišką, Žaibas šaltakraujiškai ir tiksliai miną susprogdino, beliko automatų serijomis tik sužeistuosius pribaugti, prieš ginklus ir dokumentus susirinkti. Vladas Šarkus-Kerštas atvertė vieną lavoną ir pamatė jo rankoje granatą su ištrauktu žiedu. Spėjęs surikti „granata“, krito ant žemės. Granata sprogo ir rusų bandito lavoną sudraskė į skutelius, bet lietuviams žalos nepadarė. Onuškis liko be Pacevičiaus ir be „garnizono“.

Anot Adolfo Ramanausko-Vanago, „Žaibo vyrai buvo narsūs, mokėjo valdyti ginklą ir niekada neapvytlė“. Štai ką rašė Pietų Lietuvos (Nemuno) srities laukraštyje „Partizanas“ Dainavos apygardos vadas partizanų leitenantas Lionginas Baliukevičius-Dzūkas apie dviejų Žaibo partizanų – Vlado Karpuškos-Šmito ir Juozo Kazlausko-Gylio, abudu iš Daugų valsčiaus Rakatanskų kaimo, žygį:

„1947 m. vasarą tėvūnijos vadas Žaibas su keliais partizanis nuginklavo Pivašiūnų bažnytkaimy apsisostojusius 4 raudonarmiečius ir 1 leitenantą. Raudonarmiečiai buvo taikūs kareiviai ir ginklus atidavė nesipriešindami. Šis žygis paskatino Gylį ir Šmitą tokiam pačiam žygiui, nes Nedingės bažnytkaimy buvo apsisostoję 5 raudonarmiečiai su kapitonu priešakyje, atliekantys apylinkės matavimus, reikalingus žemėlapių sudarymui. Didžiausia bėda ta, kad Šmitas nemokėjo nei žodžio rusiškai, o Gylys mokėjo vos keletą žodžių, bet tų žodžių atsargos jokiū būdu nepakako

tam, jog būtų galima iš raudonarmiečių pareikalauti gražiuoju ginklus atiduoti. Pasitaikė puiki proga, vienas ryšininkas, mokąs neblogai rusiškai kalbėti, pats pasisiūlė jiems į pagalbą. Bet čia vėl kliūtis: dviejų partizanų lyg ir per maža, kad galėtų 6 ginkluotus priversti atiduoti savo ginklus. Kadangi Šmito ir Gylio draugai buvo išvykę, o paleisti rusų nesinorėjo, tai su ryšininko pagalba ryžosi dviese šį žygį ir atlikti.

Sutemus jie ateina į bažnytkaimį ir pasuka namų, kur buvo apsisostoję raudonarmiečiai, link. Prie namo stovi rusas sargybinis. Pamatęs ateinant ginkluotus, jam nepažįstama uniforma vilkinčius asmenis, ruselis tyliai nėrė kažkur į mėnesienos apšviestus laukus. Gylys ir Šmitas be kovos „apsupo“ namą, o ryšininkas pabeldė į langą.

– Kto dzies?

– Lietuvos partizanai, – atsako ryšininkas rusiškai ir priduria:

– Jūsų namas apsuptas. Mes reikalaujame, kad vienas iš jūsų išneštų ginklus į gonkas. Duodam kelias minutes pagalvoti.

Jums neatiduodant ginklų, mes padegsime namą ir atidengsime ugnį. Jeigu gražiuoju atiduosit ginklus, mes jums nieko nedarysim. Mes prieš rusų tautą ir jos kareivius nekovojam.

Name kurį laiką viešpatavo mirtina tyla. Šmitas ir Gylys laukė. Po kelių minučių gonkose pasirodė rusų karininkas, nešinas automatais, kuriuos padeda ant suoloelio. Tada Gylys išseina iš savo užimtos pozicijos, lipa į gonkas, liepia rusų karininkui grįžti į kambarį, o o ginklus perduoda Šmitui ir ryšininkui. Taip galbūt žygis ir būtų pasibaigęs, bet Gylys užsigeidė pasirodyti ir patiems rusams. Juk „nepatogu“ nepratarus nė vieno žodžio slapta pasišalinti. Gylys eina namo vidun. Čia jo didžiausiam nustebimui kapitonas greit surikiavęs ka-

reivius, jam kažką raportuoja. Deja, Gylys nieko nesupranta. Jis dar kurį laiką renka atmintyje žinomus rusiškus žodžius ir pagaliau išsirikiavusiems kareiviams drožia tokią kalbą:

– Ruski soldat partizanai nestreliat. Ankavadist, komunist – kaput. O jūs, vyrai, chorošo. Mums nada automat... Mes, – rodydamas į save pirštu, – partizanai Žaibas otriad.

Ruseliai, išgirdę minint Žaibą, šnabždėjosi. Mat jie girdėjo apie tai, kas nutiko jų draugams Pivašiūnuose.

Gylys, susijaudinęs savo „pavykusia“ kalba dar kalbėjo, bet to, matyt, ruseliai nesuprato, nes tai buvo kita kuri „kalba“, bet tik ne lietuvių ir ne rusų“.

Ir partizaniniam karui pasibaigus dar ilgai Dzūkijos kaimuose, vienkiemiuose, senose sodybose buvo dainuojamos dainos apie Žaibą, Vanagą. Kaimo moterys ir merginos, grįždamos iš sunkių rugiapjūtės darbų „plačiuosiuose kolūkio laukeliuose“ traukdavo labai lyriškas, melodingas, nuostabaus grožio dainas, kurias vaikystėje girdėjau ne kartą:

*Aš verčiau parimus tarpvarty darželio,
Kai paspaudęs ranką tyliai išėjai.
Ašarom sidabro verkė rūtos žalios,
Verkė sutemose skęsdami laukai...*

Tai daina ne apie Žaibą, bet ir apie Žaibą, apie visus Lietuvos partizanus. Dainų apie stribus, tarybinius kareivius ir komunistus man girdėti neteko. Tauta apdainuoja tik tuos, kuriuos myli.

Šiandien Dzūkijoje jau niekas nedainuoja. Žemes ir ežerus užgrobė pinigų maišai apsitvėrė nuo tautos akių savo pilaites aukščiausiom tvorom, ir žviegia per laukus ir miškus iš ten angliškos „melodijos“, net lapai nuo medžių byra.

„Lietuvos karžygio“ apdovanojimai

Tęsinys. Pradžia 1 psl.

iniciatyva už surinktus pinigus buvo nupirkta statybinių medžiagų, kad po gaisro likusioje lauko virtuvėje būtų galima įrengti gyvenamąsias patalpas. Kariai savanoriai vieningai kibo į statybos darbus.

Karių savanorių ryžtas, nesavanaudiškumas, pagalba nelaimėje parodo – kiek daug gali vieningi, kilnios idėjos suburti

žmonės. Kuopos bičiulių dėka karys savanoris eilinis Valius Puotelis kartu su šeima vėl turi namus.

Kariuomenės vadas gen. ltn. A. Pocius pareiškė dvi padėkas asmenims, kurie nepateko tarp konkurso laureatų, bet jų poelgiai gali tapti pavyzdžiu kiekvienam žmogui – už žmogiškųjų vertybių puoselė-

jimą, gerumą ir pasiaukojimą srž. Jūratei Masiulienei, taip pat Zitai ir Alvydui Bidvams, kurių keturi sūnūs tarnauja Savanorių pajėgose.

Jono Žemaičio medalį šiemet gavo kpt. Linas Rakickas iš Birutės bataliono.

„Savanorio“ informacija

Kariuomenės diena Kaune

Sr. Ramūnas KEMEŽYS

Dariaus ir Girėno rinktinė

Minėdami šią gražią sukaktį Dariaus ir Girėno rinktinės kariai šventinius renginius pradėjo lapkričio 20 dieną, Kauno miesto savivaldybės pagrindinio pastato antro aukšto erdvėse pristatydami nuotraukų parodą „Buvome, esame, būsim!“ Parodoje pateiktuose kadruose užfiksuoti 1991 metų sausio įvykiai, Lietuvos kariuomenės pirmųjų savanorių priesaika, rusų armijos išvaymo momentai, perteikiama karių kasdienybė pratybų ir tarptautinių operacijų metu.

Tęsiant kariuomenės ir KASP tradicijas, lapkričio 22 dieną Kauno karininkų ramovės didžiojoje salėje vyko karių apdovanojimo ir kuopų vėliavėlių įteikimo ceremonija. Rinktinės vadas plk. ltn. Elegijus Paulavičius pasižymėjusiems PKT kariams už pavyzdingą tarnybą įteikė apdovanojimus, o kariams savanoriams – padėkos raštus ir Savanorių pajėgų 5-erių, 10-ties ir 15-os metų medalius „Už pavyzdingą kario savanorio tarnybą“.

Po kapeliono kpt. Tomo Karklio pašventinimo rinktinės vadas kiekvienai kuopai įteikė kuopos simbolį – kuopos vėliavėlę, kuri, kaip ir rinktinės kovinė vėliava, simbo-

Autoriaus nuotrauka

lizuoja padalinio egzistavimą ir yra kuopos atpažinimo ženklas.

– Didžiukimės kario profesija, tikėkime tuo, ką darome, ir pasieksime maksimalių tikslų. Labiausiai dėkoju kariams savanoriams, kad pasiryžo jais tapti, vykdyti tą kilnų tikslą aukotis dėl tėvynės ir būti pavyzdžiu kitiems mūsų valstybės piliečiams, – kalbėjo rinktinės vadas plk. ltn. E. Paulavičius.

Ūkanotą, tačiau šventinį lapkričio 23-iosios rytą, rinktinės kariai kartu su kitais

Kauno įgulos dalinių atstovais šventinei žygiuotei rikiavosi šalia Kauno įgulos bažnyčios. Pasibaigus mišioms kariai žygiavo Laisvės alėja link Karo muziejaus sodelio. Sodelyje rikiavosi kariai, rinkosi patriotiškai nusiteikęs jaunimas, moksleiviai, miesto gyventojai. Išklauius Giedriaus Kuprevičiaus atliekamus kūrinius kariljonu, prasidėjo iškilmingas minėjimas, pakelta Vyčio Kryžiaus ordino vėliava, įgulos dalinių vadai padėjo gėles prie Nežinomo kareivio kapo.

PRADINIS PATRULIO KURSAS

Ltn. Jonas UŽDAVINYS

Vyčio rinktinė

Lapkričio 11-20 dienomis Vyčio rinktinės kariai dalyvavo Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centro organizuojamame pradiniam patrulio kurse. Šis kursas skirtas suvienodinti žvalgybos padalinių standartines veiklos procedūras

Į pradinį patrulio kursą susirinko 25 būsimieji kursantai, kurie buvo pilni motyvacijos, ištroškę naujų iššūkių ir norintys kuo greičiau pradėti dešimties dienų trukiantį pradinį patrulio kursą.

Į trečią kartą rengiamą patrulio kursą buvo pakviesti keturi Viešojo saugumo tarnybos atstovai, kurie be jokių išlygų vykdė visas užduotis kartu su kariais savanoriais. Specifiiniame žvalgybos kurse laipsniai yra

suspenduojami, todėl visi yra lygūs.

Kurso metu kursantai buvo supažindinti su pagrindinėmis patruliui keliamomis užduotimis, buvo mokomi rengti ir skelbti kovinius įsakymus, atpažinti kovos techniką, bei persikelti per vandens kliūtis.

Naktimis vykdėme orientacinius žygius, kurių metu buvo atrenkami gebantys gerai orientuotis nakties metu nepažįstamoje vietovėje kursantai.

Iš 25 patrulio kursą pradėjusių kursantų, po 16 km naktinio orientacinio žygio ir teorijos testo, kursą tęsė tik 16. Visi jie šeštadienio vidurdienį išvyko į keturių parų trukusias lauko taktines pratybas, kurių metu turėjo galimybę panaudoti kurso metu įgytas žinias ir jas pritaikyti praktiškai. Aktyvios fazės metu kurso dalyviai vykdė kovos ir žvalgybos patrulių užduotis, ieškojo priešų pajėgų vietovėje, o suradę

vykdė reidą. Paskutinėmis dienomis kurso dalyviai vykdė priešų pajėgų stebėjimą, siekdami nustatyti priešų veiksmus, o tai įvykdė – surengė pasalą, kurios metu buvo sunaikintas svarbus taikiny.

Atlikus visas iškeltas užduotis ir grįžus į Juozo Lukšos mokymo centrą, gerai pasirodžiusiems kurso dalyviams buvo įteikti kurso baigimo pažymėjimai. Pasisėmę žinių ir patirties bei neišdildomų įspūdžių, išsiskirstėme į savuosius dalinius, vildamiesi susitikti kituose tokio pobūdžio kursuose.

Reiškiame nuoširdžią užuojautą
KASP štabo karininkui
vyr. ltn. Tomui Pakalniškiui
dėl mamos mirties
KASP štabas

Italijos ultramaratono trasa įveikta

Vyr. ltn. Andrius ŽLABYS

Dainavos rinktinė

Bėgimas, kaip ir visa mūsų elgsena, turi turėti konkretų tikslą. Tiek eidamas į treniruotes turėtum būti apsisprendęs kiek kilometrų bėgsi, tiek stodamas prie starto linijos – būti apsisprendęs kokių greičiu bėgsi, kokiam laikui, nuo kada greičtėsi ir panašiai. Bet tik uždarius namų duris ar pasigirdus starto šūviui viskas pasikeičia. Planas lieka planu, o tu grįžti nukabinęs nosį, nepasiekęs sau keliamų tikslų. Pralaimėtojas? Tikrai ne. Suprask, jeigu planą pavyktų įgyvendinti 100 procentų tikrai nereikštų, kad tu buvai stiprus. Tai tik parodytų, jog planas buvo blogas nes tikslai – per maži! Spalio 26 d. Italijoje vyko „Ultramaratona del Tricolore“, kuriame planas buvo per 12 val. nubėgti 130 kilometrų.

Kodėl 12 val. maratonas? Tam buvo keletas priežasčių. Ne kartą esu sakęs, jog negali išmokti bėgti nebėgdamas. Su ultra distancijomis yra gana sudėtinga, nes tokių pamokų per metus gali leisti vos kelias. Po paskutinio 50 km ultramaratono jaučiausi pilnai atsistojęs ant kojų ir pasirošęs įgauti daugiau patirties. Tuo pačiu tai buvo alternatyva atšauktam Pasaulio 100 km čempionatui Dubajuje. Antra priežastis – neapsakomas smalsumas. Įveikus 100 km distanciją, liko neaišku, kas yra už šios ribos. Vedinas minčių save kada nors išbandyti 24 valandų bėgime, nutariau, kad prieš tai būtina turėti sudalyvauti 12 val. varžybose.

Pasiruošimas buvo nepakakamas. Surinkau per mažai kilometrų, dariau per mažai ilgų treniruočių, bėgau greitai ir nepastoviai. Vaizdas toks, jog ruošiausi kažkokioms greitooms varžyboms, o ne ultramaratonui. Nuo rugsėjo pradžios per pusantro mėnesio, suspėjau dalyvauti aštuoniuose varžybose, iš jų – viename maratone. Visos kitos buvo trumpos ir

greitos. Tik likus kelioms paskutinėms savaitėms pradėjau mokytis bėgti lėtai ir pastoviu greičiu, stengdamasis, kad pulsas nepakiltų aukščiau 140. Sekėsi neblogai, todėl, iš esmės, toks ir buvo ateinančių varžybų planas. Sunkiausiai buvo paskutinę savaitę atsisakyti kofeino. Čia rėmiausi patvirtinta, ir kitų bėgikų giriama kofeino dieta. Ji turi stulbinančios galios tam tikroje varžybų fazėje pavartojus kofeino – išgėrus kavos ar kolas.

Varžybos vyko ratais po 1022 m. Tai buvo visiškai lygi kartodromo trasa. Iš viso dalyvavo 146 sportininkai: 22 maratonininkai, 46–6 valandų bėgikai, 6–100 kilometrų ir 70–12 valandų entuziastai iš Šveicarijos, Švedijos, Latvijos, Lenkijos, Slovėnijos ir aišku Italijos bei Lietuvos. Šios varžybos organizuojamas trečią kartą, o 12 val. bėgimas – antrą. Organizatoriai buvo tikrai profesionalūs ir paslaugūs. Jie ne tik motyvavo nepasiduoti ir bėgti, bet prie visų dalyvių prieidavo ir pasiteiravo ar viskas gerai, ar nereikia pagalbos. Varžybos truko nuo 8 iki 20 val. Rytas buvo gana drėgnas ir ūkanotas. Dieną sinoptikų duomenimis turėjo būti apie 25 laipsnius, tuo tarpu mano laikrodis užfiksavo netgi 29,9 laipsnius karščio. Lyginant 2012 metų nugalėtojų trejetuko kilometražą (128,851 km., 128,520 km., 117,773 km.) su 2013 metų (130,459 km., 130,106 km., 128,289 km.) akivaizdu, jog dalyviai šiais metais buvo stipresni.

Iš viso įveikiau 122,287 kilometrus, tarp vyrų užimdama 6-ąją vietą (amžiaus grupėje 1-ąją), nors laikrodis, su kuriuo bėgau rodė 125,040 km (su organizatoriais dar sutikrinsime kiekvieno rato laiką ir išsiaiškinsime ar 3 ratai tiesiog buvo nepriskaičiuoti ar tiesiog kažkas suklydo). Bet kokių atveju su savo oficialiu kilometražu praeitais metais būčiau užėmęs 3 vietą. Taip pat, kaip pasaulinė statistika rodo, 12 val. Lietuvos rekordas nuo 2010 m. (121,816 km.) priklausė tuo metu paros bėgime dalyvavusiam Aidiui Ardzijauskui. Taigi, šis mano įveiktas atstumas galėtų

Vyr. ltn. Andrius Žlabys

būti laikomas šalies geriausiu rezultatu.

Bėgti sekėsi gerai tol, kol stipriai neužkaitino saulė. Klaidas pradėjau daryti jau nuo pirmojo rato. Bandžiau save stabdyti ir bėgti vien pagal pulsą, tačiau jis labai šokinėjo, dažnai pakildamas net iki 160. Lėtai bėgti buvo neįprasta, nepatogu ir netgi sunku. Pirmą kartą sustojau įveikęs 42 km, po 3 val.6 sek.. Pajutęs, koks gėris yra trumpam prisėsti – mėgavausi poilsiu pradžioje kas 3 ratus, po to vis dažniau. Pirmoji kritinė riba buvo 75–80 km., nes tiesiog nebepakėliau karščio. 6 valandas išsilaikęs lyderio pozicijoje, ties 7 val. atžyma nuo pirmojo atsilikinėjau jau kelias šimtais metrų. Peržengus 80 km., išgėrus kavos, beliko skaičiuoti tik kelis kilometrus iki šimtuko, kurį kirtau 8 val. 49 min.. Nekantriai laukiau, kada pasieksiu tą ribą, nuo kurios ir prasideda 12 val. varžybų malonumas. Deja, antras lūžis įvyko čia pat. Tebuvo vos 103 km. ir truko apie 45 minutes (iki 108 km.), kol supratau, kad tai yra viskas, daugiau bėgti nebegaliu. Bet vis dar galiu eiti! Be sustojimo 2 paskutines valandas žygiavau sparčiau, 8 km/h greičiu.

Apibendrinant, matematiškai skaičiuojant, per 12 val. įveikti 130 km yra vieni juokai. Realybėje, tai yra beprotiškai sunku. Tačiau žinau viena, kad jei ne šiandien, tai kitą kartą tikrai pasieksiu savo. Taip pat supratau, jog 24 valandų bėgimui kol kas esu dar nepasiruošęs.

*Reiškiame nuoširdžią užuojautą
vyr. ltn. Gediminui Sūdžiui
dėl mamos mirties*

Dariaus ir Girėno apygardos 2-oji rinktinė

*Skaudžią netekties valandą
dėl tėvelio mirties nuoširdžiai užjaučiame
vrš. Vidmantą Černiauską*

Dariaus ir Girėno apygardos 2-oji rinktinė

*Nuoširdžiai užjaučiame 503 pėstininkų
kuopos karį savanorį
eil. Egidijų Barauską
dėl tėvelio mirties*

Vyčio apygardos 5-oji rinktinė

Pristatytas istorinis Saulės mūšis

Neringa SAFONVIENĖ

Prisikėlimo rinktinė

Lapkričio 12 dieną Prisikėlimo rinktinės štabe Sausumos pajėgų vadui gen. mjr. Almantui Leikai, KASP vadui plk. Romualdai Moldariui, Sausumos pajėgų štabo karininkams ir karinių vienetų vadams buvo pristatyta istorinio Saulės mūšio analizė.

Renginys prasidėjo Prisikėlimo rinktinės štabe, kur buvo nuosekliai išanalizuotas 1236 m. rugsėjo 22 d. įvykęs Saulės mūšis. Pristatymo pradžioje Prisikėlimo rinktinės vadas plk. ltn. Egidijus Budraitis tarė įžanginį žodį, toliau pristatymą tęsė rinktinės štabo S-3 skyriaus viršininkas kpt. Marius Krikščiūnas, kuris pasakojo apie pagrindi-

nus istorinio Saulės mūšio aspektus: politinius, karinius, ekonominius, socialinius, infrastruktūrinius, informacinius, analizavo jo pasekmes ir mūšio reikšmę Lietuvai. Išklause pristatymą, vadai pranešėjui turėjo klausimų, kurie peraugo į diskusijas, toliau buvo analizuojami galimi mūšio metu priimti kariniai sprendimai, jų metu naudota taktika.

Po Saulės mūšio pristatymo karininkai vyko link Šiauliuose esančio Salduvės piliakalnio, kur buvo pratęsta istorinio Saulės mūšio analizė. Manoma, kad nuo Salduvės piliakalnio prasideda istorinis Saulės mūšio laukas. Vaizdingas Salduvės

Saulės mūšio analizė buvo pratęsta ant Salduvės piliakalnio

aplinkos kraštovaizdis ir istorija teigia apie kultūros paveldą, kurį šiandien, rugsėjo 22 d., įamžiname minėdami Baltų vienybės dieną, o uždegdami simbolinį Salduvės aukurą, primename apie Salduvės piliakalnio reikšmę.

Lietuvos kariuomenės diena Plungėje

Vilma KOJELIENĖ

Žemaičių rinktinė

Lapkričio 23 d. didžiuosiuose Lietuvos miestuose vyko Lietuvos kariuomenės diena paminėti skirti renginiai. Žemaičių rinktinė šiemet kariuomenės šventę surengė Plungės mieste, taip siekdama supažindinti mažesnių Lietuvos miestų bei miestelių gyventojus su kariuomenės veikla.

Renginys Plungės Senamiesčio aikštėje prasidėjo iškilmingu minėjimu ir karių rikiuote. Rinktinės vadas plk. ltn. Gintaras Jaloveckas už įvairius pasiekimus įteikė apdovanojimus rinktinės kariams, taip pat buvo suteikti aukštesni kariniai laipsniai. Su švente karius sveikino ir laimino Klaipėdos įgulos kapelionas kmdr. ltn. Remigijus Monstvilas. Renginyje dalyvavo Plungės rajono savivaldybės bei kitų valstybės institucijų atstovai.

Nuo pat ankstauro ryto kariniai maršai kvietė plungiškius bei miesto svečius į

Vrš. **Leono Mileikio** ir vyr. srž. **Aringo Švedo** nuotraukos

šventę, kur vyko karinės technikos ir ginkluotės paroda, karinėje stovykloje visi norintieji galėjo „tapti kariu vienai valandai“, veikė kariška foto studija. Mažieji šventės dalyviai turėjo galimybę pasivažinėti karine technika, o visi susirinkusieji – paragauti kareiviškos košės. Savo pasirodymą su tarnybiniais šunimis atliko šventės svečiai - VSAT Pakrančių

apsaugos rinktinės pareigūnai, karinę techniką demonstravo Butigeidžio dragūnų ir Kęstučio mechanizuotųjų pėstininkų batalionų kariai.

Plungėje dislokuota Žemaičių rinktinės 303 pėstininkų kuopa - viena iš devynių rinktinės kuopų, išsidėsčiusių vakarinėje Lietuvos dalyje. Kuopoje šiuo metu tarnauja daugiau kaip 60 karių savanorių.